

Sağlık Yapılarının Mimari Tasarım Kalitesini Yükselten Ögeler

Editör: Masoumeh KHANZADEH

Editör: Dr. Öğr. Üyesi Masoumeh KHANZADEH

SAĞLIK YAPILARININ MİMARİ TASARIM KALİTESİNİ YÜKSELTEN ÖGELER

ISBN 978-625-6357-86-0

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMI

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Mayıs 2023, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kırtasiye İnşaat Gıda Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti.
Çetin Emeç Bulvarı 1314. Cadde No: 37A-B Çankaya/ANKARA
Tel: (0312) 472 58 55

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46661

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

İnsanlar zamanlarının çoğunu iç mekânlarda geçirdikleri için mekânsal kalite oldukça önemlidir. Kullanıcı için herhangi bir işlevin kullanım değeri iç mekânın tasarım kalitesi ile belirlenmektedir. Mimari tasarımda mekânsal olarak Sağlık Yapıları; sanat ve tıp alanının kesiştiği noktada yer almaktadır. Aynı zamanda sağlık yapılarının farklı kategorilerde hizmet verilebilmesi, iş akışının düzgün olması ve süreçlerin doğru yürütülmesinin yanında, mekânsal bağlantıların da doğru kurulmasını gerektirir. Günümüz hastane tasarımında teknik niteliklerin yanı sıra tasarım kriterleri mekânsal kurguyu oluşturmaktadır. Teknik nitelikler teknoloji, bilimdeki gelişmeler, çevresel etmenler ve hastaların tedavi sürecinin hızlandırılması, tasarım nitelikleri ise tasarım yaklaşımı, düşüncesi ve sürecini kapsar. Ayrıca tasarım kalitesi hastalar, personel ve tüm kullanıcılara rahatlık ve esneklik sağlar, hizmetlerin üretkenliğini ve verimliliğini etkiler ve hastaların iyileşme sürecini hızlandırır.

Bir şehirdeki en önemli kamu yapılarından olan hastaneler, insan sağlığı ile doğrudan ilişkili olması nedeniyle yüksek standartlara sahip olması gerekir. Günümüzde Sağlık Yapıları Tasarımı, mimar ve diğer disiplinlerin karşılaştığı ana zorluklardan biri olarak kabul edilmektedir. Bilim ve teknolojiadaki gelişmeler, sağlık yapıları tasarımını daha karmaşık hale getirme eğilimindedir. Gerçekte günümüz Sağlık Yapıları Tasarımı, hastalar, aileler, çalışanlar ve yöneticiler dahil olmak üzere çeşitli insan gruplarının ihtiyaçlarını ve sağlık yapılarından beklenen işlevini dikkate almak zorundadır. Ancak, tedavi alanlarını tasarlarken hastaların ve refakatçilerin memnuniyetine dikkat etmek bir önceliktir. Sağlık Yapıları Tasarımının engellerinin yanı sıra, kullanıcılara uygun bir tedavi ortamı yaratmanın olumlu etkisi olan yöntem ve teknikler mevcuttur. Bu kitapta öncelikli ve yaygın olan bazı tasarım yöntem ve tekniklerine değinilecektir.

Bu kitap, sağlık yapılarının tasarımı üzerine geniş bir perspektif sunmaktadır. Sağlık sektöründe çalışanlar, mimarlar, mühendisler ve tasarımcılar için önemli bir kaynak olabilir. Kitapta ele alınan konular, sağlık yapılarının tasarımında kaliteyi arttırmak ve hasta memnuniyetini sağlamak için faydalı olabilir. Ayrıca, kitapta yer alan örnek çalışmalar, sağlık yapılarının tasarımı konusunda öğrencilere ve araştırmacılara da fikir verebilir. Sağlık yapılarının tasarımı, insanların hayatlarını doğrudan etkileyen bir konudur ve bu kitap, sağlık yapılarının tasarımına yapılan katkıların önemini vurgulamaktadır.

Birinci bölümde sağlık yapılarının tasarım geçmişi ele alınarak yapıların tarihi süreçlerini ve dönemlerindeki hizmet amaçları incelenmiştir. Hastane sosyal bir kurumdur; yaşamı sürdürmek, sağlıklı insanın hayatta kalması ve hastaların tedavi amaçlarına hizmet eden insanların sosyal yaşam tarihinde gelişen bir yapıdır.

Bu yapılar yıllar içinde bilim, teknoloji, beceri ve yaşam tarzlarının evrimi ve gelişimi ile birlikte toplum ihtiyacı olarak ortaya çıkmıştır. “Anadolu’nun Sağlık Yapıları” başlığı altında Anadolu topraklarında bulunan sağlık yapıları incelenip özgün mimarisi araştırılmıştır. Sağlık yapıları tarih öncesinden itibaren inşa edildikleri dönemin tarihi, ekonomisi, toplum yapısı, dönemin hastalıkları ve salgınlarından etkilenmiştir. Bu bağlamda sağlık yapıları işlev ve dönemine bağlı çeşitli isimler verilmiştir. Anadolu Selçuklu yapılarının görüldüğü kentler de sağlıkla ilgili yapılarda tıp eğitimi verilen medreseler, Darüşşifalar ve Bimarhaneler bulunmaktadır. Daha sonraki dönemlerde bulaşıcı hastalıkların ortaya çıkmasıyla Tephirhaneler, Tahaffuzhaneler, Bakteriyojohaneler gibi mekânsal olarak sağlık yapılarının biçim ve mimari özellikleri açıklanmıştır. Anadolu mimarisi bütün uygarlıkların mimarlık anlayışını taşımasının yanı sıra özgün sağlık yapılarını da barındırmıştır. “Hastane Tasarımlarının Geçmişten Günümüze Değişiminin Hasta Odaları Üzerinden İncelenmesi” başlığında Avrupa ve Türkiye’deki hasta odasının gelişim süreci ve nedenleri açıklanmıştır. Orta çağ döneminde Avrupa’da sağlık hizmetleri, dini yapılar bünyesinde yürütülmüştür. Avrupa’da Hekim Evleri, ibadet yapılarına eklenen sağlık yapıları olarak tanımlanmıştır. Hasta odalarının oluşum sürecinde kare planlı iç avlulu, ana kütle içerisinde simetrik bölmeler, düz veya ınsal koridorlardan oluşmuştur. Anadolu’da ise hasta odalarının diğer birimler ile bağlantı şekli ve etkenleri açıklanmıştır. “İyileştiren Mimarlık ve Tarihi Yapıların Biyofilik Niteliklerinin İncelenmesi: Divriği Turan Melek Darüşşifası” başlıkta doğanın insanlar üzerinde olumlu etkiler bıraktığı ele alınarak sağlık yapılarının tasarımı incelenmiştir. Doğa deneyiminin doğrudan ve dolaylı şekillerde tasarımı şekillendiren yaklaşımları ve mimari yorumu incelenmiştir. Bu başlıkta biyofilik tasarım ilkeleri ve deneyimleri tarihi sağlık yapıları özelinde oluşturulurken, ilaç odaklı tedavinin yerine biyofilik tasarımının iyileştiren özelliğini sürdürülebilir bir yöntem olarak önerilmiştir.

İkinci bölüm de tasarım kriterleri adı altında sağlık yapılarının tasarım ölçütleri ele alınarak farklı açılardan incelenmiştir. Sağlık yapılarının mekânsal organizasyonu; iklim koşulları ve bölgesel ihtiyaçları gibi etmenlere bağlı birtakım değişiklikler göstermiştir. Ancak ekonomi ve işlevselliğe bağlı etmenlerinde mekânsal organizasyonun şekillenmesini etkisini göstermiştir. Genel olarak bu tür yapılarda mekanlar arası ilişkileri genel bir sisteme tabiidir. “Sağlık Tesislerinin Tasarımında Doğal ve Kültürel Değerler” başlığında tatil bölgelerinde kullanıcılarına sağlık hizmetleri sunan mekânların tasarımında bölgesel, doğal ve kültürel potansiyellerin önemine vurgu yapılmıştır. Bu bağlamda sağlık temalı modern ve sürdürülebilir turizm anlayışı incelenmiştir. Bu mekânlar işlev ve tedavi türüne bağlı doğa temelli uygulamaları barındırmaktadır. “Çocuk Hastanelerinde Biyofilik Tasarım

Parametrelerinin Önemi ve Örnekler Üzerinden Değerlendirilmesi” başlığında çevresel sistemde günlük deneyimlerin çocukların fiziksel ve zihinsel gelişim-lerindeki etkisi üzerinde durulmuştur. Bu çalışma kapsamında, Türkiye dışında bulunan çocuk hastanelerinde yer alan biyofilik tasarım özellikleri araştırılmıştır. Biyofilik tasarımı ile doğa-sağlık ilişkisi; “mekân içinde doğa”, “doğal analoglar” ve “mekânın doğası” olarak üç ayrı başlık altında sınıflandırılarak incelenmiştir. Böylece biyofilik tasarım parametreleri üzerinden örnek yapıların tasarım karar ve uygulamaları irdelenmiştir. “Hastane Tasarımında Okunabilirlik ve Yön Bulma” başlığında ise yön bulma ve okunabilirlik ile ilgili tanım ve kavramlar açıklanmış ve ona bağlı olan mekânsal özellikler araştırılmıştır. Hastanelerde mekânsal okunabilirlik ve yön bulmayı etkileyen faktörler olarak; biçim özellikleri, plan kurgusu ve mekânsal organizasyonu belirlenmiştir. İç mekan tasarım öğeleri olarak ta aydınlatma, renk, doku, akustik ve bilgilendirme-işaretleme sistemi ele alınmıştır.

Üçüncü bölüm de sağlık yapılarının tasarımında kullanılan bazı yöntem ve yaklaşımlara değinerek tasarım kriterleri adı altında sağlık yapılarının tasarım ölçütleri ele alınıp farklı açılardan incelenmiştir. Tasarım yöntem ve yaklaşımlarının çeşitlilik nedeni; tasarım sürecini etkileyen faktörlerin sayısının artması ve yapımındaki artışı söyleyebiliriz. Sonraki zamanlarda Tasarım ürününün kullanıcıları, tasarım sürecini izleme veya en azından sürecin yasal ve değerlendirilebilir olmasını sağlama hakkına sahiptirler. “Sağlık Tesislerinde Mekânsal Deneyim ve İyi Olma Hali” başlığında insanların doğanın sağlık üzerine olan olumlu etkisini keşfettikten sonra doğal kaynakların, özellikle de suyun kullanım çeşitliliği denenmiştir. Geleneksel mimaride Kaplıcalar bunun bir örneğidir bu tesisler termal turizmi oluşturmuştur. Bu çalışmayla iyi olma halinin sağlayan bileşenleri açıklayarak sürekliliğini sağlayan gereklilikler açıklanmıştır. İyi olma verilerini elde ederek bu durumu koruma, geliştirme ve sürekliliğini sağlamak adına bağlı olan mekânsal özellikleri tespit edilmiştir. Mekanların iyileştirici etki sağlamasında elverişli atmosfer etkili olurken keyif veren deneyimler ile iyileştiren mekan özelliği sağlanmıştır. Bu atmosferin oluşumunda aydınlatma, akustik, havalandırma, donanım, malzeme gibi teknik bileşenler ve renk, doğa manzarası, sanat eserleri gibi görsel bileşenler ve mekânı duymak, görmek, koklamak ve dokunmak gibi duyu-sal bileşenler yer almaktadır. Sağlık yapılarının deprem risk analizi, kriz yönetiminin ve yöneticilerinin en önemli adımlarından biridir. “Güçlendirilen Hastane Binalarında Mekânsal Dizim Analizi” başlığında binaların olası depremlere karşı güvenliğini ölçen farklı durumlar vardır. İlkinde deprem performansı yeterliliği durumunda binaların mevcut hali ile kullanımına devam edilir. İkinci durumda deprem performansının yetersiz olduğu binalar için ekonomik ve mimari koşulların uygunluğuna göre güçlendirme kararı verilebilir. Son olarak taşıyıcı siste-

min deprem performansı yetersizliğine sebep olduğu için yıkım kararı verilebilir. Hastaneler ve sağlık ocakları deprem sonrasında sürekliliği sağlayabilmelidir. Bu merkezler, personelin, müşterilerin, ekipmanın ve mülkün sağlığını, mevcut performanslarını ve bunlara yanıt verme yeteneğini sürdürecektir şekilde tasarlanmalı ve inşa edilmelidir. “Şifa Bahçelerinde Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Kullanımı; Isparta Örneği” yazısında tıbbi bitkilerin iyileştirme özelliğinin öneminden bahsedilmiştir. Doğanın güzelliğini anlamak için en güçlü insan duyusu görme duyusu olduğundan, görsel kalitenin değerlendirilmesi doğada estetik biliminde bir dönüm noktası olarak bilinmektedir. Maslow, insan ihtiyaçlarını tanımlarken “güzellik” ihtiyacını en bilinmeyen insan ihtiyaçlarından biri olarak görür. Güzellik ihtiyacı duyan insanlar bir şekilde çirkinliği görerek hastalanırlar ve güzel bir ortamda bulunarak iyileşirler. Her iklim şartlarına özgün bitki türleri ve kullanım yer ve amacına göre çeşitlilik göstermiştir. Bu bağlamda yazıda Isparta ikliminde yetişen tıbbi ve aromatik bitkilerin türlerini tespit ettikten sonra peyzaj mimarlık alanındaki kullanımına göre incelenmiştir. Bu bölgede yetiştirilen tıbbi ve aromatik ağaç türleri, çalı, yerörtücü ve çiçeklerin ayrı ayrı tespiti yapılarak bitkisel tasarımda kullanımı ölçülmüştür.

Dördüncü bölüm de tasarım performansı temasıyla tasarım dokunuşlarıyla bina performansı ve yapı hizmet kalitesindeki olumlu etkisini gösteren örnekler sunulmuştur. “Yeşil Hastanelerde Bir Tasarım Aracı Olarak Yeşil Yapı Sertifika Sistemleri” başlığında; yapı üretiminde çevre dostu arayışlarda yeşil, çevresel ve sürdürülebilir tasarımların açılımı, çıkış noktası ve amacı açıklanmıştır. Bu kapsamda hastaneler için kullanılan güncel yeşil yapı sertifika sistemleri incelenmiştir. Değerlendirmeler; yapı/yapı dışı kategorileri, kategorilerin değerlendirme ana ve alt ölçütleri, ölçütlerin çevresel-sosyal-ekonomik sürdürülebilirlik açılarından karşılaştırılmıştır. “Sağlık Hizmeti Amaçlı Binalarda Yangından Korunma” başlığı ile sağlık yapıları başta olmak üzere yapı ve kullanıcılarına zarar vermemesi amacıyla yangına karşı önlemler alınmalıdır. Yangın maddesi ve etkilerine göre müdahale yöntemleri gelişmiş ve uygulanmıştır. Etkileyici müdahale adına sağlık yapılarında kullanıcı profilinin sınıflandırılması yapılarak yöntemler geliştirilmiştir. Sonuç olarak tasarımın mekânsal organizasyonundaki değişiklik, yangın emniyeti dönemsel mekan ve malzeme kontrolü vb. önlemler önerilmiştir. Yangın emniyet önlenmesi, yangının gelişimi ve etkileri açısından pasif ve aktif önlemler ele alınmıştır. Mekan tahliye hiyerarşisi ve yangın anındaki uygulanan stratejiler tasarım ve inşasından itibaren düşünmeli buna bağlı olarak yangın açısından güvenli mekana hızlı ve planlı bir şekilde ulaşılması gerekir. “Hasta Odalarının Performanslarında Kullanıcı Memnuniyet Durumunun İncelenmesine Yönelik Örnek Çalışma: Erü Gevher Nesibe Hastanesi” başlığında sağlık yapılarının kul-

lanıcı profili sadece hasta ve yakınlarından oluşmadığından dolayı memnuniyet düzeyinin yükseltilmesi için Erü Gevher Nesibe Hastanesi kullanıcı profilinin belirlenmesi gerekir. Bu hastane mekansal açıdan işlev, estetik, konfor ve güvenlik alt başlıklar altında incelenmiştir. Mekânsal kalitenin kullanıcı memnuniyeti ile doğrudan orantılı olduğunun sonucu olarak klinik hizmetinin yanı sıra fiziksel ve ruhsal iyilik halinin yükselmesine sebep olmuştur. İşlevsel açısından, oda do-laşımı, boyutu, malzeme seçimi ve kullanımı gibi başlıklar altında mekansal orga-nizasyon, kullanım ve ulaşılabilirlik başlıkları altında analiz edilmiştir. Kullanıcı memnuniyeti işlev sürdürülebilirliği ve sağlık yapılarının mekânsal kalite kavra-mına katkı başlıklarını incelemiştir. “Ameliyathane Performanslarının İç Kullanıcı Memnuniyeti Açısından İncelenmesi; ERÜ Gevher Nesibe Hastanesi” başlığında sağlık yapıların en önemli birim olan ameliyathanelerin bilim ve teknoloji ile bir-likte değişim ve dönüşümü açıklanmıştır. Ameliyat odaları işlevsel ve mekansal özellikleri, mahremiyet, kullanılan farklı teçhizat ve teknolojik cihazları, steril ortam vb. başlıklar sebebiyle diğer mekanlara göre farklılıklar oluşturur. Mimari açıdan performans değerlendirmeleri; işlev, kullanıcı profili, yaş, cinsiyet, mekân algı, kullanım zamanı gibi başlıklar altında incelenmiştir.

COVID-19 pandemisi, sağlık sistemlerini önemli ölçüde etkiledi. Enfekte olan ve kritik durumda olan hastaların sayısındaki artış, sağlık alt yapısının ve tesislerinin kapasitelerini test etti ve kuruluşları hızla acil çözümlere uyum sağla-maya zorladı. Bu kitap, günümüzde sağlık mimarisi alanında ele alınması gereken öncelikli konuları ve yeni yaklaşımları incelemekte ve mevcut durum ile arasında-ki uçurumu kapatmak için sağlık mimarisi alanında gözden geçirme yapmayı he-deflemektedir. Uzun vadeli tasarım stratejileri, pandemi sonrası yaşamda fiziksel yakınlığın yeniden sağlanması gerektiğini göz önünde bulundurarak, ortak yemek yeme, sosyalleşme ve yüz yüze çalışma alanları gibi alanlarda esnekliğe izin ver-mek için sağlık alanında değişiklikler yapılmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda, kitap mevcut yapıları yeniden organize etmek, tasarlamak ve gelecekteki sağlık yapılarına hazırlamak için önemli bilgiler sunmaktadır.

Tüm toplumların fiziksel, psikolojik ve sosyal ağırlığını korumak, devletlerin te-mel amaçlarındanıdır. Dünya sağlık standartlarına göre toplum sağlığını iyileştirip yükseltmek ve standartlara uygun hale getirmek sağlıkla ilgilenenlerin görevidir. Bunun yanı sıra vatandaşlar için standartlara yaklaşmanın ve kaliteye ulaşmanın bir yolu bu standartların devlet tarafından denetlenmesinden geçer WHO(2010).

Dünya Sağlık Örgütü’nün (2010) “Sağlığın Sosyal Belirleyicileri: Kesin Ger-çekler” çalışmasının amacı, sosyal faktörlerin sağlık ve refah üzerindeki etkilerini, bireysel ve toplumsal sağlık sonuçlarına olan etkilerini kapsamlı bir şekilde ele almak ve bu faktörlerin sağlık eşitsizliklerini nasıl etkilediğini ve sağlık eşitliği için

nasıl mücadele edilebileceğini politika yapıcılar, sağlık çalışanları ve genel halk arasında farkındalık yaratmak, harekete geçirici tavsiyeler sunmaktır. Bu yayın, kanıta dayalı bilgi ve eylem önerileri sunarak sağlık sonuçlarını iyileştirmek ve sağlık eşitsizliklerini azaltmak için adımlar atılmasını amaçlamaktadır. “İnsan, ruh ve bedenin bir karışımı olarak çevresel faktörlerden ve hayatı boyunca yaşadığı iniş çıkışlardan büyük ölçüde etkilenir. Bu etkileşim sonucunda, tedavi ve tıbbi bakım arayan hastaların beden ve ruhu bütünüyle ele alan bir sağlık sistemine yönelmeleri önem arz eder. Ayrıca sağlık sisteminin geliştirilmesi; iyileştirme, tedavi ve erken tanı gibi sağlık hizmetlerinin sağlanması için uygun bir fiziksel ortam şarttır. Bu ortamın sağlanması için sağlık yapıları tasarım ve uygulamada gerek karmaşıklık, çeşitlilik, mekânların fonksiyonel esnekliği ve mekânlar arasındaki ilişkiler; gerekse hastaya verilen hizmet türü, sosyal, kültürel ve coğrafi özellikler önem taşımaktadır. Teknoloji ve çağın getirdiği yeniliklerle hastalıklara çözüm aranırken sağlık sistemi de geliştirilmektedir. Bu anlamda sağlık yapıları mekansal olarak bilim ve teknoloji açısından güncel olup ve kullanıcı için hizmet kalitesinin yükselmesi önem arz etmektedir. Sağlık yapıları genelde geçmiş klinik uygulama biçimlerine ve içinde biçimlendirildikleri alanlara atıfta bulunularak ifade edilirken günümüzde ithal ve tercüme edilen işlevsel beklentiler ve bakım modelleri tarafından şekillenmektedir. Geleceğe yönelik vizyonlar, uygulamalar, mekân kullanımı ve sağlık hizmetleri geçmişin izlerini eşzamanlı olarak içeren tüm tasarım ve kenti şekillendiren diğer bilim dalları için öğretici olabilir. Sağlık yapıları, profesyonel uzmanlık ve çağdaş eğilimleri kapsamaktadır. Hocam son cümle de biraz akışı bozdu okurken.

Fütürsüz tüketim nedeniyle insan yaşam alanının bozulması, hava kirliliği, su kıtlığı, trafik kazaları ve diğer sorunlar doğmuştur. Tıp merkezlerinin ve hastanelerin insanların yeni sorunlarıyla daha fazla ilgilenerek çözüm üretmeleri gerekmektedir. Hastane tasarımı günümüzde bilim ve teknoloji gelişmelerin yanısıra daha farklı etmenler etkisinde gelişmelidir. Bu nedenle sağlık sektörü ile direk ve ya dolaylı bağlantılı olanlar eskisinden daha ağır görevleri var. Bu bağlamda en önemli görevi toplum sağlığını geri kazanmak adına fiziksel ve zihinsel sağlığına önem gösterilmelidir. Sağlığın bu boyutu acil durumlar ve vakalarda daha da önem arz etmektedir. Acil durumlarda sağlık sistemlerin artıları ve eksileri acı bir şekilde denenmiş olmuştur. Ne yazık ki çoğu hastane sistemleri, kadro ve yapısal olarak ortalama hasta yükleri için tasarlanmış işlevselliktedir. Böylece Afet ve salgın gibi acil durumlarda hastanelerin ani hasta artışlarına uyum sağlama esnekliğinden yoksun olmasının bir ülke için ne kadar tehlikeli olmuştur.

Editör

Masoumeh Khanzadeh

Sakarya 2020

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
-------------	-----

1. BÖLÜM

SAĞLIK YAPILARININ TASARIM GEÇMİŞİ

Anadolu'nun Sağlık Yapıları	3
<i>Prof. Dr. Nur URFALIOĞLU, Yıldız Teknik Üniversitesi</i>	

2. BÖLÜM

TASARIM KRİTERLERİ

Sağlık Tesislerinin Tasarımında Doğal ve Kültürel Değerler.....	25
<i>Doç. Dr. Aslı SUNGUR, Yıldız Teknik Üniversitesi</i>	
<i>Arş. Gör. Mine BATAL, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi</i>	
Hastane Tasarımında Okunabilirlik ve Yön Bulma	45
<i>Doç. Dr. Reyhan MİDİLLİ SARI, Karadeniz Teknik Üniversitesi</i>	
<i>Dr. Seyyedeş Asal HOJJATI, Karadeniz Teknik Üniversitesi</i>	

3. BÖLÜM

YÖNTEM VE YAKLAŞIMLAR

Sağlık Tesislerinde Mekânsal Deneyim ve İyi Olma Hali.....	77
<i>Doç. Dr. Aslı SUNGUR, Yıldız Teknik Üniversitesi</i>	
<i>Arş. Gör. Mine BATAL, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi</i>	
Güçlendirilen Hastane Binalarında Mekânsal Dizim Analizi	119
<i>Doç. Dr. Hatice Derya ARSLAN, Necmettin Erbakan Üniversitesi</i>	
<i>Burak KÖKEN, Yüksek Mimar</i>	

4. BÖLÜM

TASARIM PERFORMANSI

Hasta Odalarının Performanslarında Kullanıcı Memnuniyet Durumunun İncelenmesine Yönelik Örnek Çalışma: ERÜ Gevher Nesibe Hastanesi.....139

Prof. Dr. Z. Özlem PARLAK BİÇER, Erciyes Üniversitesi

Arş. Gör. Nur Selcen KARAASLAN, Erciyes Üniversitesi

Prof. Dr. Cihangir BİÇER, Erciyes Üniversitesi

Emine YILDIRIM, Mimar

Doç. Dr. Günhan GÖKAHMETOĞLU, Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Yeşil Hastanelerde Bir Tasarım Aracı Olarak Yeşil Yapı Sertifika Sistemleri165

Arş. Gör. Melda ÖZDEMİR, İstanbul Arel Üniversitesi

Doç. Dr. Gökçe TUNA TAYGUN, Yıldız Teknik Üniversitesi

Sağlık Hizmeti Amaçlı Binalarda Yangından Korunma197

Arş. Gör. Furkan ERUÇAR, İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Doç. Dr. Nuri SERTESER, İstanbul Teknik Üniversitesi

Ameliyathane Performanslarının İç Kullanıcı Memnuniyeti Açısından İncelenmesi; ERÜ Gevher Nesibe Hastanesi.....217

Prof. Dr. Z. Özlem PARLAK BİÇER, Erciyes Üniversitesi

Prof. Dr. Cihangir BİÇER, Erciyes Üniversitesi

Prof. Dr. Adnan BAYRAM, Erciyes Üniversitesi

Arş. Gör. Fatma BOZDOĞAN, Erciyes Üniversitesi

Mimar Sümeyye BOZDOĞAN

Editör Hakkında..... 257

Yazarlar Hakkında 258

1. BÖLÜM

SAĞLIK YAPILARININ TASARIM GEÇMİŞİ